

Damir Mađarić, *KAKO SMO OD BANKROTA SPASILI MAMU I TATU*. Dnevnik Jelene, Petre i psa Lorija, Katarina Zrinski, Varaždin, 2009.

Pogodak u sridu

Ljerka Car Matutinović

Iz bilješke o autoru i djelu saznajemo da je roman Damira Mađarića za djecu i mladež, s neobičnim naslovom *Kako smo od bankrota spasili mamu i tatu*, autorov prvenac. Gotovo da čitalac ne povjeruje. Čini se, naime, da pisac ima iza sebe *metar* romana, tako mu to pisanje ide *od ruke*. U prvom redu romaneskna struktura je zaigrana, živahna i smisljena kao da je iznutra pokreće neka nevidljiva energija, a opet u cijelom tom kolopletu figura i zbivanja osjeća se disciplinirana redateljeva ruka koja kao *deus ex machina* vješto kreira izlaz iz raznih neželjenih situacija, nudeći u pokretljivom scenskom ritmu neočekivani rasplet.

Strukturiran u obliku dnevnika koji vode i zapisuju pas Lori i dvije djevojčice, Jelena i Petra, roman otkriva uz pomoć nenametljive persiflaže, unutrašnji ustroj obitelji koja se u globalističkom i divlje – kapitalističkom sustavu bori za svakodnevnu egzistenciju. Do rasula neće doći, jer taj cilj: spašavanje obitelji, uza sve teškoće i muke, okuplja sve protagoniste ovoga dinamičnog romana: majku Rozi, oca Josipa, sestrice Jelenu i Petru te psa Lorija i mačka Roka. Vrhunac tih životvornih i tužnosmiješnih zbivanja gotovo je ponižavajuća sudbina oca, neuspješna nakladnika kojemu prijeti bankrot zbog neprodanih knjiga i dugova. (Očito je da autor dobro poznaje izdavačke zavrzlake, jer je i sam bio nakladnik.)

Uvodeći u roman fantastične elemente (pas koji piše i govori) u sretnu spoju s pustolovnim i kriminalističkim prizorima, književnik Damir Mađarić postiže uvjerljiv dojam suvremenosti, koji se pojačava specifičnim književnim iskazom, duhovitim stilemima i ciljanim vokabularom. Svakako, pokretljivi dijalozi i monolozi njegove su preferencije, on je jednostavno predisponiran da radnju i likove vješto zapleće i raspleće poput lutkara iza zastora i pritom se izvrsno zabavlja i nesebično dijeli svoj vedar i podrugljiv smijeh:

„Tako ukočene i zabezegnute, zatekao nas je čudan tip.

– Najte tak neveselo stajati, srčeka moja. Vam nekaj povem. Ste pogrešili, lepi moji. Tu vam idu gemišti, krvavice, kotleti, pa pečena vratina, kobasičke, to sikak, ali ne i knjige! Najte mi zameriti lepi moji, ali vam dam kobasice, krvavice, pečeno meso, kruha i luka za knjige o patulkima, žabama, i štukama, bar se naječte?!

– A što će to vama? – zapitala ga je mama.

– Bum zamatal meso. Paper je lepi i debeli, srčeke moje!“

I na kraju snalažljiva i hrabra *škvadra* u sastavu Jelica, Petra i pas Lori, spašava *mamu i tatu od bankrota*. Njihov dnevnik postaje *hit*:

„Jelica i Petrica – dodatak

Kako je bilo dalje?

Uzbudljivo, kao na filmu. Knjiga je stvarno bila gotova kao što je tata rekao. Na naslovnici Petra, ja, Lori i Roko. Unutra sjajne ilustracije tatina prijatelja Vincenta!“

Da, ilustracije u romanu *Kako smo od bankrota spasili mamu i tatu* iznimne su i iznimno radosne i duhovite. Ninoslav Kunc svoj je omiljeni posao maestralno obavio. Doista: plodna suradnja pripovjedača i ilustratora. Drugim riječima: pogodak *u sridu*.